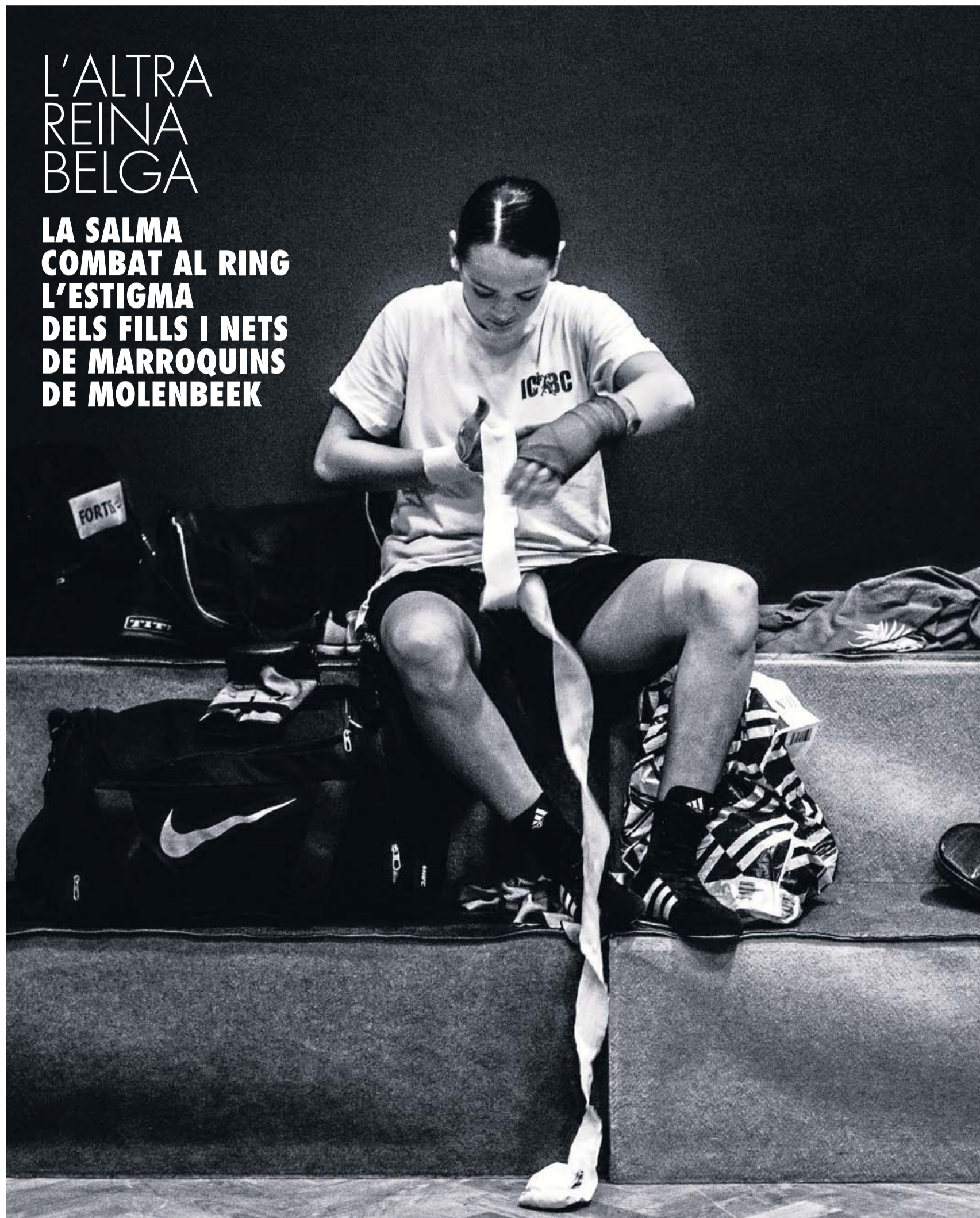

ara diumenge

L'ALTRA
REINA
BELGA

**LA SALMA
COMBAT AL RING
L'ESTIGMA
DELS FILLS I NETS
DE MARROQUINS
DE MOLENBEEK**

LA CAMPIONA DE MOLENBEEK

EL DOBLE COMBAT DE LA SALMA

TEXT I FOTOS: Pablo Garrigós

El club Brussels Boxing Academy (BBA) utilitza la boxa com a eina social per lluitar contra la marginalitat i reforçar l'autoestima dels joves de barris populars de Brussel·les

Brussel·les està plena plena de llocs amagats amb històries increïbles. Com a centre i cor d'Europa, els seus carrers alberguen gairebé totes les nacionalitats que existeixen al món. És una ciutat que brilla per la seva tolerància i respecte a l'altre, on la convivència és la base de qualsevol iniciativa política. Així és, o almenys així era, fins que els atemptats de París i Brussel·les ho van canviar tot.

El novembre del 2015 París va patir uns dels pitjors atacs terroristes de la seva història i pocs dies després Brussel·les es va veure commocionada per l'operació de recerca dels terroristes fugits. Molenbeek, el barri on Salah Abdeslam va decidir amagar-se, i també el lloc on s'ha establert una nombrosa comunitat musulmana, quedaria marcat per sempre amb l'estigma de "bressol del terrorisme jihadista internacional". Un estigma que encara va créixer més quan l'Estat Islàmic va tornar atemptar, el 22 de març de l'any següent, a l'aeroport i en una concorreguda estació de metro del barri europeu de Brussel·les amb un balanç d'uns 30 morts.

Aquells esdeveniments van fer aflorar les desigualtats i els problemes socials de les comunitats més desfavorides. Segons un informe de l'Institut Goethe, els habitants dels barris populars de Brussel·les i, en especial, Molenbeek pateixen una taxa d'atur extremadament elevada –sobretot entre els joves–. Si troben feina, és de poca qualitat, i a això s'hi afegeix una excessiva densitat de població, un dèficit d'espais esportius, zones verdes i habitatges dignes. Tot plegat es tradueix en fracàs escolar i un llarg etcètera de mancances. "Davant la inacció de l'Estat, nosaltres sempre hem optat per la prevenció", afirma Tom Flachet, un dels fundadors del club de boxa Brussels Boxing Academy (BBA), on s'entrenen bona part dels joves de Molenbeek i altres barris marginals. "La convivència és una cosa que s'organitza des de la base i al BBA estem fent-ho. Treballem amb els joves perquè s'impliquin al 100% en l'esport i això els ajudi a reforçar l'autoestima. Els donem un projecte que els motiva perquè no caiguin en les xarxes de la radicalització i la marginalitat", afegeix.

El 2003 Tom Flachet va fundar amb Mohammed Maalem una sala de boxa per suplir la manca d'oferta d'oci i esport al barri. El que no s'esperaven era que n'esdevindria una entitat clau. "Els problemes que pateix la societat belga són els mateixos que veiem dia a dia als entrenaments –explica–. Per això el club serveix com un espai per aprendre a parlar de tot amb persones diferents". Certament, des dels seus inicis el club es va convertir en un lloc de trobada on els buròcrates europeus i la classe mitjana belga boxejava colze a colze amb els joves més problemàtics de la ciutat. Això va propiciar la coneixença mútua i va trencar les barreres preestablertes per les normes socials.

Salma Ben Abdessalam, de 16 anys i originària de Molenbeek, fa anys que acudeix cada dia a aquesta sala de boxa, situada a pocs metres de la Grand-Place. "Boxejar és una prioritat en la meua vida; s'ha convertit en una passió", confessa. Va començar a

competir el 2017, quan feia dos anys que s'entrenava al club. L'any següent, el 2018, després d'una trajectòria remarcable i sense perdre cap combat, va guanyar la copa a la millor boxejadora de Bèlgica. "La Salma ha seguit l'exemple del seu germà, que també es va entrenar al BBA i va guanyar diversos campionats nacionals", explica el seu pare Hamid, que també és un dels seus entrenadors. "Té una personalitat molt forta, és una jove determinada, tot i que a vegades també cal anar-li una mica al darrere perquè no deixa de ser una noia", afegeix.

Disciplina com a base

La Salma també lluita en altres batalles menys visibles i que no es premien amb trofeus. Amb èxits contundents en un esport dominat per homes, ha acabat per aconseguir el respecte dels seus companys de ring. "Selma és diferent; no és com les altres noies, és com nosaltres", explicava Rachid, un dels joves que també s'entrena al club, quan se li demanava la seva opinió sobre la jove campiona.

I és que un dels àmbits en què el BBA inverteix més temps i esforços és la disciplina i el respecte mutu. El club va més enllà del seguiment esportiu: també fa un seguiment escolar i, en molts casos, personal dels nois. Mohamed Maalem interroga els joves sobre la vida d'antics boxejadors que ja no van pel club i sobre els quals ha sentit a dir que comencen a tenir problemes amb la justícia. "Els intentem motivar amb un entrenament d'alt rendiment i amb tallers a l'estranger –explica Maalem–. Els motivem i els posem un repte personal perquè continuïn venint i no es perdin pel camí". Tots els entrenadors

coneixen de primera mà els joves i les seves famílies, i intenten, a través dels lligams personals, que mantinguin el seu compromís integrant la disciplina en el seu dia a dia. "Algunes vegades se'ns ha acusat de ser un refugi d'extremistes, i és veritat que n'hem tingut algun cas, però per cada un d'aquests nois perduts, n'hem salvat trenta o quaranta d'acabar a la presó o alguna cosa pitjor", defensa Tom. El BBA ha tingut alguns casos de socis que han acabat a Síria combatent per l'EI.

Marginalitat i identitat

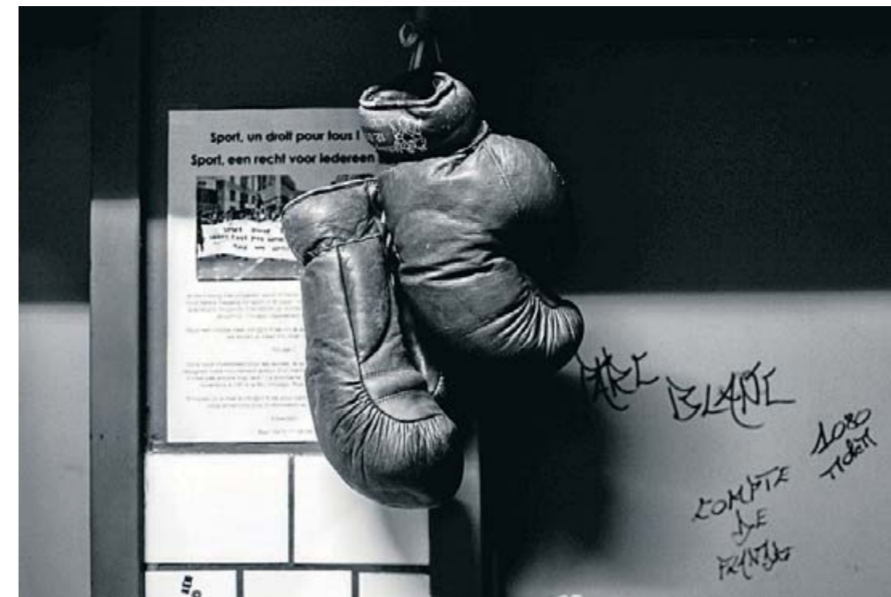
El combat més important que es lliura al barri, i que la Salma també lliura, tot i no ser-ne gaire conscient, és contra l'estigma racista. Just després dels atemptats, les autoritats van escorcollar Molenbeek per trobar-hi els terroristes. Però quan van ser detinguts o abatuts, la pressió no va desaparèixer. Molenbeek continuava sent un dels barris d'on sortien més *foreign fighters* (combatents estrangers) de tot Bèlgica cap a Síria, i davant d'aquesta situació i amb l'objectiu de no quedar en evidència davant la comunitat internacional, el govern belga, de majoria conservadora, amb un pes important del partit nacionalista flamenc N-VA d'extrema dreta, va optar per una solució a curt termini: repressió i reforçament de les forces de seguretat. El problema no va desaparèixer. Ben al contrari, la radicalització va donar pas a la marginalitat i a l'estigmatització del barri per part de les mateixes autoritats públiques. Com ho demostra que l'octubre passat fonts governamentals titllessin els seus habitants directament de "criminals". "Ja fa anys que advertiem

dels problemes que hi ha a Molenbeek i ningú ens feia cas. Nosaltres sempre hem fet tot el que hem pogut però si estem sols no podem canviar la situació", defensa el Tom.

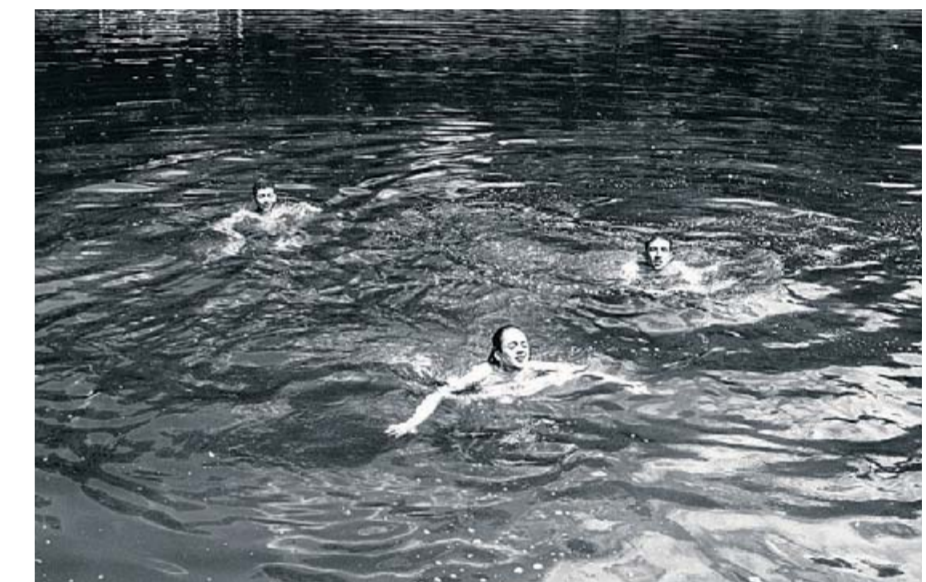
Però en lloc de comptar amb el suport o la complicitat de les autoritats, el BBA –com molts altres clubs i associacions culturals i esportives del barri de Molenbeek– va ser objecte de batudes de les forces de seguretat. "Van arribar armats i van entrar sense demanar permís. No és una manera adequada d'actuar en un lloc ple de nois; alguns van passar tanta por que ja no han tornat", confessa Hamsa, un boxejador que gràcies al club ha reprès els estudis i aviat serà educador social.

"Des dels atemptats, la policia ha decidit tenir una actitud molt més agressiva amb els joves del barri i és per això que hi hagut una ruptura total entre les dues parts", afirma la Salma, la mare de la qual era a l'aeroport en el moment de l'atac de fa tres anys. "Jo mai m'he barrejat amb les baralles que hi hagut entre la policia i els joves del barri, però ens discriminen clarament. Sempre se'ns jutja sense conèixer-nos, no s'escolta el que volem o el que pensem".

Tom Flachet critica molt durament les autoritats per no haver invertit en el barri a través d'iniciatives socials o infraestructures que solucionessin o, almenys, alleugessin el problema. "Després de tot el que va passar, una part dels polítics va voler utilitzar-nos com a eina per lluitar contra la marginalitat, i en principi nosaltres no hi estàvem en contra, però després vam veure que allò era només maquillatge i ens vam negar a ser utilitzats –explica–. Als barris encara queda molt per fer".

CAMPIONA DE BÈLGICA Salma Ben Abdesselam té 16 anys i ja en porta uns quants entrenant i guanyant combats. A les imatges se la veu a les instal·lacions de la Brussels Boxing Academy (BBA), el club que funciona com a ens aglutinador de molts joves dels barris marginals de la capital belga. Ella n'és una de les estrelles, ja que ha guanyat el campionat junior femení de Bèlgica i ara torna aspirar al títol.

Fins als atemptats, Bèlgica sempre havia sigut un país que tenia una relació de respecte mutu amb les comunitats d'immigrants que la nodrien des de principis del segle XX. Era, però, una relació de no interferència i distància que evitava els conflictes i que a poc a poc va anar creant una societat guetitzada. Amb el pas del temps i sense una política d'immigració proactiva, les comunitats –principalment la marroquina i la turca– han anat creixent de manera aïllada dins les ciutats on vivien. Però els atacs terroristes van trencar aquesta pau i llavors van ser assenyalats com a únics responsables dels fets els membres de la comunitat d'origen marroquí. No va importar que fossin famílies instal·lades al país des dels anys 50, amb una tercera i una quarta generació que ja eren exclusivament belgues. Tota persona que tenia un vincle amb aquesta comunitat va ser assenyalada públicament i, en part, responsabilitzada del terror que va assolar França i Bèlgica. L'escarni públic va tenir diversos efectes. En primer lloc, joves belgues d'origen extracomunitari van decidir recuperar trets identitaris, com la pràctica rigorosa de la religió, que els seus pares havien deixat enrere amb l'emigració a Europa. L'entenien com una defensa davant l'atac discriminatori que els assenyalava perquè eren diferents i com una manera de reivindicar els seus orígens. Al mateix temps –al ser asse-

•
“Jo no em fico en baralles amb la policia, però hi ha una clara discriminació”
 •

NISSAGA FAMILIAR La Salma ha viscut la boxa des de petita perquè el seu germà ja va guanyar diversos campionats i el seu pare li fa d'entrenador.

nyalada com a diferent tot i haver nascut a Bèlgica, rebut la mateixa educació pública i tenir els mateixos drets— una gran part de la població jove d'origen marroquí va tenir sentiments d'incertesa i de frustració. Se sentia estrangera a casa seva: no se sentia acceptada. Tot plegat va acabar condemnant els joves més vulnerables a la marginalitat.

Tot i ser belga de ple dret per naixement, la Salma mostra els seus orígens marroquins amb el mateix orgull. I és per això que el seu èxit té una importància especialment rellevant. Una filla d'aquesta comunitat, que se sent orgullosa del seu país i dels seus orígens, guanya el campionat de boxa de Bèlgica. I, amb això, es dirigeix directament a aquells que han intentat, des de certes institucions públiques de l'Estat, expulsar del país els més vulnerables aprofitant la ferida dels atemptats.

És un camí que no està sent fàcil. Al novembre va perdre un combat per primera i, de moment, última vegada. Davant d'ella tenia una jove noruega més alta i que la va deixar amb problemes respiratoris. “Aquesta derrota va ser una vivència molt dura per a la Salma. Vam haver d'explicar-li que les derrotes són part de l'esport i que són necessàries per millorar”, explica el Hamid, el seu pare. Per a Mohamed Maalem la boxa deixa de tenir importància quan veu la trajectòria de la Salma al club: “Tot el que ella ha viscut des de l'inici fins al campionat l'ha fet millorar com a persona i l'ha fet avançar. El compromís i la disciplina apresos han fet que a la Casa de la Joventut, en la qual també col·labora, hagin decidit fer-la monitorea esportiva, una responsabilitat que s'ha agafat molt seriosament”.

El club té clar que el que ella fa va més enllà del quadrilàter. El Mohamed i el Tom organitzen estades esportives a l'estranger perquè els joves del barri accedeixin a un oci al qual normalment no podrien optar per qüestions econòmiques. “L'objectiu és que es provin a ells mateixos i vegin que són capaços d'aconseguir grans fites personals en igualtat de condicions”, afirma el Tom. El Mohamed afegeix que alguns joves tenen una visió del món negativa, ja que molta gent al llarg de la seva adolescència els ha dit tot el que no arribarien a poder fer pel seu origen social: “Amb aquests projectes el que volem és mostrar-los tot el contrari: tot el que poden fer si s'ho proposen”, conclou. L'última estada va ser a Clermont-Ferrand, França, la setmana passada, i la Salma s'hi va poder sumar un cop superats els problemes mèdics. “Ha fet una estada esportiva prou bona, ha mantingut el ritme i va acabar motivant-se per participar en la gala de boxa que va tenir lloc just després a Moulinois”, confirma el Mohamed, ja de tornada a Brussel·les. Per tant, la Salma havia tornat a pujar al ring i recuperat la seguretat en ella mateixa. El 9 de març va guanyar Imane Chetaoui i es va classificar com a finalista per al campionat belga de la lliga flamenca. Avui la Salma torna a entrenar-se amb un objectiu clar: guanyar el pròxim combat el 6 d'abril i penjar el segon títol de campiona estatal a les parets del club. Guanyi o no, el sol fet de ser a la final ja és una injecció d'orgull per al club, per a ella i per als belgues d'origen marroquí que alguns voldrien que fossin estrangers. ●